

גיליון מס' 1
שנה 85
ב' בחשון תשפ"ב
8.10.2021

- עלון פנימי -

עריכה, הקלדה ועיטור: כרמלה אורובן ואביב לשם

הגהה: נורית רוגל

עיצוב: Egg Design

alonimshaarhagolan@gmail.com

התחדשות אחרת

מילים: נעמי שמר | לחן: יובל דור

עייפות בלתי מוסברת.
פיק ברכיים לא מובן,
צל שרב על כל הדרך,
ואבק לבן,
אבל עודך משווע
לגשמי ברכה
עוד רחוקה מנוחתך.

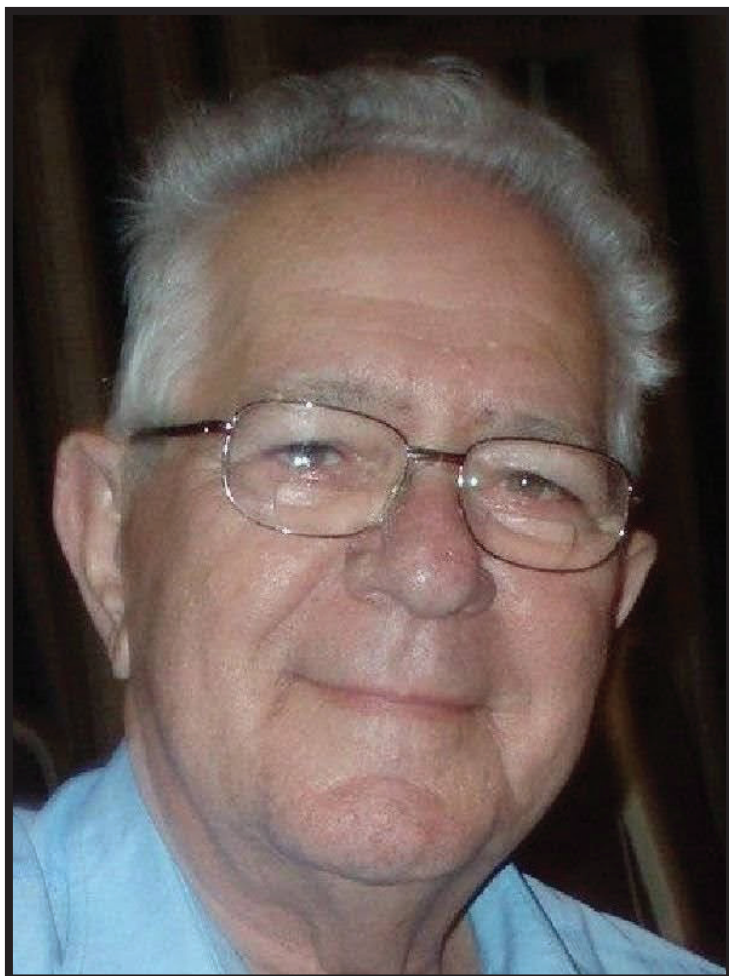
אחרי החגים יתחדש הכל.
יתחדשו וישובו ימי החול
האוויר, העפר, המטר והאש
גם אתה,
גם אתה,
תתחדש.

בגנך פורחים לפתע
עץ הפרי ועץ הסרק
ועץ החלומות
ועץ הטוב והרע
ומוטלים כל כליך
בחצר ביתך
לא נשלמה מלאכתך

אחרי החגים יתחדש הכל...

במסע שלא נגמר.
בין שדות הצל ושדות האור.
יש נתיב שלא עברת
ושתעבור.
שעון סמוי מן העין
מצלצל לך.
לא נשלמה אהבתך.

אחרי החגים יתחדש הכל...

אפרים סגל ז"ל

2021 - 1927

אפרים סגל ז"ל

אבא שלי,

אבא החמוד, איזה איש יפה אתה... בתיכון הבנות היו רואות אותך ואומרות איזה אבא חתיך. גם בשנים האחרונות, כשכבר היה קשה, נראית פשוט איש יפה מראה, אצילי.... חלק מהמהות שלך היה אצילות, במראה ובנפש.

אבא, כל מי שאני מתחיל בך. אתה למדת בבית ספר רק עד כיתה ח', כי אז סילקו את היהודים מבית הספר בעיר והיית צריך לעבוד כדי לפרנס את המשפחה, האחים, כשאבא שלך היה במחנה עבודה. אבל כל החיים המשכת ללמוד. איזה אוטודידקט! תמיד אמרת שאם יכולת להמשיך ללמוד היית רוצה להיות רופא.

אהבת בעיקר היסטוריה וגיאוגרפיה, אבל התמצאת והיה לך ידע בכל כך הרבה תחומים. השיחות איתך לאורך השנים בילדותי וגם בבגרותי בנו את האישיות שלי, את התשוקה והסקרנות לגלות עולמות חדשים, להתעניין במגוון גדול ורחב של תחומי עניין.

לימדת אותי להשתמש בסרגל לפני שלימדו בכיתה. רצת אחרי כשלימדת אותי בגיל 6 לרכב על אופניים. בשעות הערביות, כשקצרת את התלתן עבור הפרות, ואני איתך בשדה, ובסוף, עם שקיעה יושבים על ערימת התלתן הגבוהה בעגלה עם הפרידה, והקלשון תקוע בה כאקט של ניצחון. לימדת אותי להתייחס לאוסף הבולים שלך, ואפילו העברת אותו אלי, שאמשיך. תמונות וזיכרונות צפים ועולים.

בחורף, בגשם זלעפות, כשאי אפשר להיות בחוץ, ריקוד גשם אירי. אבא שמכין את הסלט הכי קצוץ דק ומדוקדק שזכינו לו מדי פעם. אבא שאלוף בהכנת חמוצים רומנים, ואבטיח כבוש וכרוב כבוש, ואיקרה ומרינד של דג מלוח. שהתמחה בהכנת שימורים ביתיים בקופסאות פח עם מכונה מיוחדת שסוגרת את המכסים. אבא שמכסה בלילה בעוד שמיכה כשהקור גובר, ומעיר אותנו בבוקר עם קוביית שוקולד.

ותשבצים, וקפדנות מיוחדת לדיוק של השפה העברית, וגם פתיחות לשפות אחרות. במחסן בחצר שהיה מבצר התיקונים שלך, כי היית מומחה בכל מקצוע: שרברבות, חשמלאות וכל מה שצריך תיקון, שיוף, צביעה.

הפרימוס הקטן שהכנת לו מיכל מפח של חמוצים, עם ידית ומנעול, שאפשר יהיה לקחת לטיולים, לפני עידן הגזיות. איך ידעת להכין איתי את כל מה שצריך לטיולים ומסעות של הנוער העובד, שטבעת בי את האהבה לטייל ברחבי הארץ בטיולים המשפחתיים.

אבא, עולם שלם בחיי הלך ממני, והשאיר חור ענק. בשנים האחרונות כשהגעתם לקיבוץ התקרבתו יותר, אבל תמיד היה לי את הדיסטנס הזה, הכבוד הזה שאני רוחשת לך, שמוכנה להתווכח איתך רק עד הגבול שאני יודעת שאפשר, ולא יותר.

אבא שלי היקר, אתה הדמות החשובה בחיי, אוהבת אותך לעד, ולעולם לא אשכח אותך. יונה

סבא יקר.

במשך כל כך הרבה שנים, הכרתי אותך בתור "סבא פאול", זה מה שהיית עבורי. אבל כמובן שהיית הרבה יותר מזה. היית "ראש שבט סגל", האח הגדול במשפחה שהגיע לארץ ראשון ואחריו כל שאר המשפחה. כולם הכירו את אפרים סגל. שנים אחר כך התחלת לכתוב את זיכרונותיך, ושם לראשונה סיפרת את כל השתלשלות האירועים שהיא סיפור חייך. המסע לארץ שתיארת שם, מלבד כמה שהוא מרתק ומורכב, מדהים עוד יותר לנוכח כמות הפרטים העצומה שהצלחת לזכור במשך כל הרבה שנים. תמיד היית אדם חושב, חוקר, שאוהב את המילה הכתובה, את ההיסטוריה ואת תרבות העולם הגדול. ובכך השפעת מאוד על הסביבה שלך וגם עליי. אני לא רוצה להתרברב, אבל אני חושב שמבין כל 11 הנכדים שלך, אני גרמתי לך הכי הרבה כאב ראש, לפחות בתקופה שבה גרתם במושב גן יאשיה. הבית במושב היה מקום שבו טיילתי וחקרתי כל פינה, ואתה, חוץ מלרדוף אחריי ולתקן את הנוזקים שגרמתי לך, היית שם איתי בהמון רגעי קרבה וזמן איכות. לימדת אותי נגרות, איך לפרק ולתקן דברים, מה מותר ומה אסור להכניס לתוך חומצה. הראית לי את לול התרנגולות ואת עצי הפקאן, הסעת אותי על הטרקטור פעמים רבות, ובעיקר זיהית את הסקרנות והרצון שלי ללמוד וטיפחת אותם. כבר ליום הולדת חמש קניית לי ספר קריאה "של גדולים" ומחשבון. לימדת אותי המון, ואני בהחלט יכול לומר שיש לך חלק גדול בהתפתחות האישית ובמה שהפך אותי למה שאני. ספרים רבים שקיבלתי ממך בתור ילד, היום אני מעביר לבנות שלי, כחלק מהמורשת שלך שאני מעביר הלאה. לפני מספר שנים, באתי אלייך ואמרתי לך שהחלטתי לחקור את ההיסטוריה המשפחתית. ביקשתי שנשב על אלבומי התמונות הישנים, ושתעזור לי לבנות את עץ המשפחה. בהתחלה התנגדת בתוקף. "למה אתה מתעקש להעיר את המתים?", רעמת עליי בקולך לא פעם ולא פעמיים. לאחר שהצלחתי סוף סוף לשכנע אותך, ישבת איתי במשך שעות ביחד עם סבתא, ונידבת כמות אדירה של מידע. לאחר מכן, בכל פעם שהייתי נכנס לאתר של עץ המשפחה, הייתי רואה ברשימת חברי האתר: "אפרים סגל, התחבר לאחרונה: היום", "אפרים סגל, התחבר לאחרונה: היום"... בעזרת המחקר הזה, אפילו איתרנו מספר קרובי משפחה שאיבדת קשר איתם בעבר, וראיתי שכל העניין עושה לך טוב, וזה שימח אותי מאוד. סבא, בכל הפעמים האחרונות בהן דיברנו, היית אומר לי "כל עוד הראש עובד, הכל בסדר", ובאמת הראש שלך עבד מצויין גם בגיל 94. בסופו של דבר, הגוף שלך לא החזיק מעמד, אבל אתה יכול להרגיש סיפוק, על כך שסיפור חייך המרתק, ההשראה והמורשת שהנחת לסובבים אותך, ימשיכו ללוות אותנו.

אביב.

הספד לאבא

בראשית דבריי אני רוצה להודות לכם בשמי ובשם אימי ואחיותיי שהגעתם ללוות את אבי היקר בדרכו האחרונה.

מטבע הדברים שהילדים קוברים את הוריהם, ולמרות שזהו סידרו של עולם, זה שלב כואב וקשה.

אבא יקר שלי, ביומיים האחרונים, עם היוודע מותך, רצים במוחי כל החיים כתסריט: השנים, הרגעים, החוויות, הסיפורים... עולם ומלואו שיצרת לי ולאחיותיי. כל דבר היה חשוב לך בגידול ובחינוך שלנו.

היית איש משפחה לתפארת, בעל אוהב ודואג להנחיל ערכים של אהבת הארץ, אהבת האדם והמשפחה היו תמרורי הדרך שלך. לכבד כל עבודה, לבצע ולהשקיע מכל הלב. לא פסקת להשמיע לנו את כל סיפורי הגעתך לארץ וסיפורי ההתיישבות. ולאחר תחנונים רבים של נכדיך, אביב ונירית, הסכמת לתעד אותם בספרון ולספר את תולדות חיך מול מצלמה. איש אוהב אדם. לכל מקום שהגעת אנשים התאהבו בך, וביומיים האחרונים אנחנו שומעים מכל כיוון כמה אנשים אהבו אותך, התקבצו סביבך.

בקיבוץ, לא הסכמת לוותר על ארוחת הבוקר בחדר האוכל סביב שולחן "הפרלמנט". היית בעל לב רחב וגדול, קשוב, תמיד מוכן לעזור, דבק במטרה. צנוע, גם כשהוצעו לך תפקידים בכירים במהלך חיך, העדפת לוותר, לא להתבלט ולהישאר בתחום הנוחות שלך. גם עקשן היית, לא קטן. יעיד על כך חתנך, אלי, שבכל פעם שרצה לעזור לך ישר הגבת: "אין צורך, אני עדיין מסוגל, אני עדיין מסתדר". האמת, קשה לסכם 65 שנות חיים במחיצת אבא כל כך דומיננטי שהשאיר חותם עצום על חיי ואישיותי.

אבא יקר שלי, תנוח על משכבך בשלום
אוהבת וכואבת מאוד.

עפרה (אחותה של יונה)

עובדיה אמיר ז"ל

ב' באייר תש"א 29.04.1941

כ"ג באלול תשפ"א 31.08.2021

האופטימיסט

הוא נולד בקהיר, עקר עם משפחתו לצרפת ועלה לבד לישראל.

מגיל שמונה הוא בקיבוץ.

ראיון עם עובדיה אמיר - אביב לשם

מדי פעם אנחנו מפנים זרקור ומאירים על אחד החברים, עושים היכרות עם עבודתו או תפקידו, לומדים קצת על תחנות חייו.

לגיליון הזה ראייתי את **עובדיה אמיר**, חבר חרוץ ונעים הליכות, ביישן (הוא הראשון להעיד זאת על עצמו), אבל כשהוא מתייך את חיוכו הרחב, זה כמו שנפתחים השמיים לרווחה. נדמה לי שרבים לא מכירים את סיפור חייו המיוחד של עובדיה. אז הנה הצצה לכמה תחנות עליהן סיפר לי בשיחתנו, שהייתה טלפונית, כי קורונה וביקשו לשמור מרחק. אז נשמרנו.

עובדיה נולד להוריו, עמיר ורוזינה, במצרים בשנת 1941, לפני 79 שנים. הוא גר עם הוריו וששת אחיו בקהיר עד גיל 6, אז עקרה המשפחה למרסיי שבצרפת. שם נולדה לו עוד אחות ואחיו הצעיר נולד כבר בארץ. כך שהיו 9 אחים במשפחה. צרפת הייתה עבורו עוד תחנת מעבר בדרך לשינוי משמעותי בחייו. הוא זוכר שהייתה זו עליית הנוער, או הסוכנות היהודית, שארגנו איסוף של ילדים ממשפחות יהודיות לקבוצה גדולה, שיכנו אותם בבית ילדים ומשם הטיסו לנורבגיה, לטיפול, גם שם שוכנו ילדי הקבוצה בבית גדול למשך שנה. מהשהות הוא זוכר את ההגעה אחרי טיסה: "ירדנו בחושך מהאוטו וצעדנו, ואני הולך ומועד, הולך ומחליק. רק אחר כך הבנתי שהלכנו על קרח ולכן החלקתי". אחרי שהות של שנה בנורבגיה הוחזרו הילדים לצרפת שוב לבית הילדים, ומשם להתחנה הבאה - עלייה למדינת ישראל, שזה עתה קמה.

"הגעתי לישראל כחלק מקבוצה גדולה של ילדים, לבד, ללא הורים. הייתי בן שמונה", הוא מספר, מאמץ את הזיכרון. "לקחו אותנו לחיפה, ואחרי שהייה קצרה למוסד "אונים" בכפר סבא, שם למדתי. יום אחד הגיע נציג מקיבוץ שער הגולן, היה זה שיקה כהן ז"ל, וביקש ממנהלי המוסד 5 בנים בגיל 9 להשלמת קבוצת "שלהבת" בקיבוץ. אני נרשמת, אבל הייתי השישי. לשמחתי, אחד מחבריי ויתר וככה הגעתי לשער הגולן, הגענו בקיץ, לא ידענו עברית, וטולה רובל הייתה המטפלת שלנו, החמישייה, ולימדה אותנו עברית. אני זוכר שבתחילת כיתה ג' צרפו אותנו לקבוצה עם ילדי הקיבוץ, ביניהם חנה הראל, דני ברייר, אילנה עברי, אלימה צמח, חווה גוטמן, ניבה בן דוד, יהודה שריג. הם היו קבוצה קטנה, אבל איתנו הם כבר היו קבוצה גדולה".

- היית ילד כשהגעת לארץ ישראל, לבד. מה הרגשת?

טראה, אני עשיתי מעברים מגיל ממש צעיר. ממצרים לצרפת, אחר כך לנורבגיה, ובחזרה לצרפת, ואז לישראל. הגעתי לבד לארץ, וזה היה מעבר משמעותי. ממוסד "אונים" הגעתי

לקיבוץ, ולא זכור לי שזו הייתה חוויה קשה. היינו חמישה בהתחלה, ואחרי זמן רק אני נשאיתי מהחמישה, חבריי עברו למקומות אחרים, ואחד מהם, יוסי, חזר עם משפחתו לארץ המוצא, או עברו למקום אחר בארץ. לקח לי זמן להכיר את הקיבוץ, את ילדי הקיבוץ. עם חבריי דיברתי צרפתית, אבל כאן בקיבוץ כל הזמן אמרו לנו: "תפסיקו לדבר צרפתית". אחרי כמה חודשים השתלבותי. אני זוכר שעבדנו בגן הירק.

- הוריך נשארו בצרפת?

כן. הם נשארו עוד שנתיים בצרפת, עד שהגיע תורם לעלות לארץ ב-1951. התחנה הראשונה שלהם הייתה במעברה באזור נס ציונה. אבא, עמיר, התעניין ושאל איפה אני נמצא, ובא לבקר אותי בשער הגולן. קצת התביישתי בו, כי הוא היה קשוח איתי ליד כולם. הרגשתי שהם רחוקים ממני. בגיל הנעורים התחלתי לבוא אליהם בחופש הגדול ונהניתי מאוד כי פגשתי את האחים שלי. היינו תשעה, והם שמחו שבאתי אליהם. אמא רוזינה כבר הייתה עיוורת בשלב הזה, הייתה לה בעיה עצבית וראייתה הידרדרה. היא עשתה עבודות בבית ובישלה נהדר.

- תשעה אחים ואחיות

אחרי זמן הגיעה אמירה אחותי לחברת נוער בקיבוץ. גם להגיעה שלה קדם סיפור מעניין. בהתחלה אמרו לה, שחברת הנוער כבר מלאה ואין יותר מקום, אבל אז היא סיפרה שיש לה כבר אח אחד בשער הגולן, וזה מה שפתח לה את הדלת לחברת הנוער "אלון", שאוכלסה בילדי עולים ממדינות שונות והתגבשה בשער הגולן. אמירה צעירה ממני בכמה שנים, וזה שימח אותי מאוד שהיא הגיעה. אמרתי לה: "תיזהרי, חצי שנה יהיה לך קשה, כי לא תהיי רגילה, אבל אחר כך יהיה לה יופי פה".

- בקיבוץ הרגשתי בית, הייתה לך משפחה מאמצת?

כן, והיו לי משפחות שהתארחתי אצלן מעת לעת. בהתחלה הייתי אצל חנינא ושולמית זיו אור, אחר כך הייתי הרבה אצל ישראל וציפקה בנק. הייתי בא אליהם הרבה, לאכול לחם עם ריבה ולשתות, אבל יום אחד הגעתי אחרי הצהריים וראיתי בית ריק, חשוך. קיבלתי שוק. היה מוזר מאוד. לא נפרדו ממני, לא יצרו קשר. אחר כך הייתי אצל טוביה ואטל לובל, איטקה ויצחק בונה, ציפורה וראובן צמח. לכולם היו ילדים מהקבוצה שלי מ"שלהבת". כאשר ראובן צמח חלה והם לא היו בבית, יום אחד אסתי עברי פגשה אותי על המדרכה והזמינה אותי אליהם. מאז אילנה בתם היא ממש כמו אחותי.

- מה עשית בצבא? ואחריו?

התגייסתי כמו כולם, שיבצו אותי בחיל כללי כיוון שהיה לי פרופיל נמוך עקב בעיות גב. שירתתי במכללה לפיקוד ומטה (פוי"ם), והיה לי מעניין בסך הכול. הכנתי חוברות הדרכה לקצינים בכירים שלמדו שם. השתחררתי וחזרתי הביתה, לקיבוץ. התחלתי לעבוד, ואחרי זמן באו מהתנועה וביקשו את שער הגולן לשלוח ש.ש. לקיבוץ נחשון.

הציעו לי והסכמתי. הייתי שם כמעט שנה, עד שיום אחד ניוסי ז"ל שהיה מזכיר קיבוץ נחת אצלי לביקור, ואמר למנהלי נחשון ששער הגולן צריכים אותי בחזרה. זה היה איזה חודשיים לפני סוף השנה.

חזרתי הביתה, והתחלתי לעבוד בפרדס. הצוות כלל את אליק ז"ל, יצלק ונמרה, והיינו צוות לעניין. אחרי זמן ביקשו שאעבור לתמרים, שהיה ענף צעיר יותר. עבדתי עם שמוליק גרבר ואחר כך הצטרף אלינו לוי לשם. אלה היו ימים אחרים, היינו נוסעים לשטחי דוויר באופניים, עליהם כלי המים והאוכל וחוזרים בצהריים. אחר כך חיסלו את ענף התמרים וחזרתי בחזרה לפרדס. זה היה אחרי שתי שריפות בשטחי תמרים במלחמת ההתשה.

- מתי הכרת את רבקה ל'ה, רעייתך לשעבר ואם ילדיך?

שער הגולן שלחו אותנו לנופש רווקים בנתניה. יום אחד ראיתי בחורה תימניה נחמדה שבאה לבקר חברה שלה ממרחביה, לא ניגשתי, התביישתי, הייתי ביישן. אחרי שהיא הלכה פניתי לבחורה ממרחביה שדיברה איתה ואמרתי: "אני רוצה להכיר את החברה שלך", והיא הסמיקה ואמרה כן ודיברנו וזה התקדם. היא גרה אז בקדימה. התחלנו קשר ואחרי שהתחתנו היא עברה לשער הגולן.

- היה לה קשה בהתחלה? בכל זאת, קיבוץ לא מתאים לכולם.

בטח. היה לה קשה בהתחלה. כל צורת החיים הייתה חדשה עבורה. תאר לך שהיינו צריכים לתת את התינוקות שלנו, רימון, לבית ילדים אחרי שישה שבועות מהלידה. בשביל רבקה זה היה משונה וקשה מאוד. אבל לאט לאט היא התרגלה וזה היה בסדר.

- אתה מזוהה עם הנוי. מתי התחלת לעבוד בנוי?

בפרק השני שלי בפרדס כבר הייתי מרכז הענף. אחרי כמה שנים, זה היה בסוף שנות ה-70, נדמה לי, בא מורדי מלחי ושאל אותי אם אני מוכן לעבור לעבוד בנוי. אמרתי שאני צריך להעביר למישהו את התפקיד... יעקב קרני נרתם.

בנוי הייתי כמעט 40 שנים. ההתחלה הייתה עם יוסף הדרי ופישל. אליק אלון ז"ל עוד עבד בנוי של המוסד החינוכי והצעתי לו לבוא לעבוד איתנו. אחרי לבטים הוא הסכים ועבדנו ביחד המון שנים. אחרי שחליתי במחלת ריאות אליק חיפש עובד שיעזור לו, והוא הגיע לדני מור שהתלבט והתחיל אחרי כמה זמן. הוא בא ואמר "זה המקום עבודה הכי טוב, אבל אסור לגלות את זה..."

חליתי באלרגיה לדשא יבש. היה לי קושי לנשום, וזה החליש אותי. אחרי הגילוי כבר היה אסור לי לקצור או לנשום ריסוס, אז קיבלתי אחריות על ההשקיה, סידרתי את הממטרות, הייתי פותח את ברזי הממטרות בלילה להשקיית הדשאים, גינות. עבדנו קשה, היינו שלישייה, נהנינו לעבוד ולאכול ביחד, דיברנו הרבה. לא רבנו ועשינו נוי יפה, לדעתי.

- מהם תחביבך?

בזמנו למדתי צילום עם לוי לשם, הייתה מעבדת צילום בקיבוץ, שם פיתחנו תמונות. אהבתי ימי עיון והעשרה בנושאי נוי וסביבה, להכיר דברים חדשים. למדתי ויטראז', פיסול בעץ ואבן במכללה, ויותר מאוחר גם גילוף בעץ ב"ביתנו".

- איך היחסים עם אחיך?

אנחנו חמישה אחים וארבע אחיות. שני אחים בארצות הברית. בארץ יש ארבע אחיות ועוד שני אחים ואני. אנחנו נפגשים לעיתים רחוקות, מדברים בטלפון, מתכתבים, מברכים בחגים. אחרי שנודע להם שאני חולה הקשר עם אחי שלמה התחזק, ואמירה באה לבקר מדי פעם אותי ואת חבריה מקבוצת "אלון".

- בשנים האחרונות אתה מתמודד עם מחלת כליות.

נכון. זה תהליך שנמשך כבר כמה שנים, כשתפקוד הכליות הלך ודעך, עד שלא נותרה ברירה אלא להעביר אותי דיאליזה. כיום אני עובר דיאליזה שלוש פעמים בשבוע. כל טיפול אורך ארבע שעות נטו, וחמש שעות וחצי ברוטו. אני נוסע וחוזר במונית. בהתחלה כשהתבשרתי על זה קיבלתי שוק, לקח זמן לעכל, אבל אמרתי לעצמי אלה הכליות שלי, אין לי אחרות. אחרי כמה פעמים המצב השתפר. לפני הדיאליזה לא יכולתי להתאמץ, לא יכולתי לנסוע באופניים, קיבלתי קלנועית, כי הכליות לא מפרישות את הרעלים והגוף נחלש ונעשה לי קשה מאוד לתפקד. השפל היה כשהגיעו מים לריאות ונדרשתי לאשפוז דחוף, שם נפלה ההחלטה שצריך דיאליזה. התחלתי בצורה הדרגתית ומאז זה נמשך.

- איך זה להיות גמלאי?

שלא יספרו לך סיפורים - להיות חולה זה איום ונורא, בייחוד אם אתה גמלאי. רק אם אתה בריא, אז להיות בגיל השלישי זה טוב. המחלה מאוד מגבילה. בשעות הפנאי אני קורא. אני לא רואה טלוויזיה. אני מקווה לחזור בקרוב לעסוק בגילוף בעץ. ארשם שוב לחוג שעושים ב"ביתנו". היום אני מרגיש טוב יותר, הדיאליזה מאפשרת לחזור לרכב על אופניים, וזה משמח אותי.

תודה רבה ששיתפת אותי, ודרכי את החברים, בסיפור חייך. רק בריאות!

אחד משלנו,

בראשית שנות החמישים עלינו לכתה ג', היינו קבוצה קטנה של בני/ות קיבוץ, ילדי 1941/2. שנה קודם עלינו לכתה ב' וקיבלנו מורה צעירה לאה וולף, שאותה מאוד אהבנו, מתוצרת מושב נהלל. בוגרת סמינר, שבאה לעשות "הרצה בספר". בטקס רב רושם בחרנו לנו שם "קבוצת שלהבת", ובנוכחות הורינו, כשאנו נושאים לפידים, הצלחנו לשרוף למטפלת המסורה והנצחית שלנו דבורה פרקר, את הפרצוף והשערות. ללאה שבאה מהכפר היו כוונות טובות ועד מהרה עסקנו בנושאים חקלאיים חשובים כמו: "צייד עכברים", ששרצו באלפים ברחבי הקיבוץ. לצד גידול אחדים מהם בפינת החי בכתה גם הטבענו אותם בהסתר בתעלת ההשקיה שהייתה ליד כיתתנו. כמו כן עשינו גינה לתפארת, מה שאפשר ללאה ללמד אותנו מה זה מטר, דצימטר, מלבן ומרובע ובדרך זאת ללמוד חשבון מכפלות של אורך ורוחב, מרחקי זריעה, מחזור המים בטבע ושלל מושגים חשובים לחיים שאת חלקם אנחנו מתקשים להבין עד היום. באותה שנה פעלה "עלית הנוער" להבאת ילדי מעברות לקיבוצים וכך מצאנו עצמנו בערבו של יום עומדים מול 5 בנים זרים, שבין רגע סופחו לקבוצתנו ושובצו בחדרי השינה של בית הילדים. בנים ובנות שישנים ביחד ומתרחצים במקלחת משותפת, יחד עם עוד חמישה בנים שעד לפני רגע היו זרים לחלוטין ועכשיו יש להם שמות: אריה, יוסי, דוד, אברהם ועובדיה. 4 מהם באו מהמגרב ויכלו לדבר ביניהם בצרפתית, אבל היה אחד שבא ממצרים עובדיה שלא דיבר צרפתית וכך בלית ברירה הוא למד לדבר עברית לפני כולם. יאמר לשבחם שכדרכם של ילדים הם השתלבו עד מהרה בכתה ובהווי חיינו. את מרבית היום חיינו בבית הילדים, אבל בשיטת "החינוך המשותף" ארבע שעות ביום אחה"צ, היינו הולכים לחדר ההורים. אז מה עושים עם הילדים שאין להם הורים בקיבוץ? משבצים לילד בן/ת קיבוץ "ילד חוץ" ועכשיו יש גם להם כתובת משפחתית. כמובן שהחיבור לא תמיד מצליח וככה מצאו עצמם ילדי "עלית הנוער" משוטטים בחצר "בשעות ההורים" ומחפשים ענין: בריכות דגים, מגרש משחקים, חצר הטרקטורים, הרפת והאורווה, השדות מחוץ לקיבוץ. אין סוף הזדמנויות לעשות שטויות של ילדים. חוץ מאחד עובדיה שאומץ ע"י משפחתה של אילנה עברי ומצא שם משפחה חמה ואוהבת. תוך שנתיים שלוש, הורי שלושה מהילדים: יוסי, אריה ודוד חילצו אותם "מהקומוניסטים" ונשארו שניים אברהם ועובדיה שהמשיכו אתנו ל"מוסד בקעת כנרות". אברהם (אמוהה כמו שקראנו לו) היה בריון וחזק ומדי פעם היינו משגרים אותו לקרב על כבוד קבוצתנו נגד אמציה ארד שהיה הגיבור של "כפירים", שהיו כתה מעלינו ואנחנו היינו צופים במחזה ומעודדים בסבבי המכות. אברהם היה אתנו עוד שלוש שנים ואח"כ עזב, נשאר עובדיה שהיה חרוץ מאוד, בחור צנוע שכולנו אהבנו, תלמיד למופת, הצטיין בעבודה ובגלי הצחוק שהיה מפזר. עובדיה השתלב בכל פעילויות הקבוצה: ספורט, ועדות, פרויקטים חינוכיים, תנועת השומר הצעיר וכו'. הוא זכור לי כנער שקט, שאינו רב עם אף אחד העושה את המוטל עליו ואינו דוחף את אפו לענייני אחרים. לא הכרתי את משפחתו שלא הרבתה בביקורים, למעט אחותו אמירה שהצטרפה כאן לחברת נוער "אלון". עובדיה היה "אחרון המוהיקנים" מקבוצת ילדי "עלית הנוער" ששרד את תלאות "החינוך המשותף" בחברת הילדים ואת ההתבגרות ב"מוסד בקעת כנרות", חזר לקיבוץ מהצבא והתקבל לחברות בשער-הגולן יחד אתנו - אחד משלנו.

דני ברייר

תמרים, נוי וצמחי מרפא

לראשונה נפגשתי עם עובדיה כאשר נכנסתי למוסד בכיתה ז'. הוא היה בכיתה י"ב, וראיתי אותו ברחבי ביה"ס מתווכח או מתלוצץ עם המורה שלו ציבי וצוחק בקול גדול. כמה שנים אח"כ עבדתי איתו בתמרים. הוא לימד אותי להוציא קוץ של תמר שנתקע לי ביד בעזרת קוץ תמרים אחר. היה נחמד לעבוד איתו, הוא כל הזמן היה במצב רוח טוב. כשהייתי בכיתה י"ב עשיתי עבודת גמר על תמרים. נסעתי באופניים לבית גורדון וקראתי הרבה על התמרים שהגיעו לישראל מעיראק. החלטתי לבדוק את פוריותם של אבקני תמרים. עובדיה הביא לי אבקנים מסוגים שונים של תמרים, ואני בחשתי אותם במעבדה כדי שיצמיחו שוטנים ואז הסתכלתי במיקרוסקופ על טיפה של זרעים וע"י כך שספרתי את מספר הזרעים שגידלו שוטנים ומספר הזרעים שלא גידלו קבעתי את אחוז הפוריות של האבקה. בסופו של דבר לא סיימתי את עבודת הגמר, אך המשכתי לעבוד בתמרים עם עובדיה. בצבא סידרתי לי חופשות חקלאיות בתקופת הגדוד, שהיתה עונה יפה ומתוקה. אכלתי כל כך הרבה תמרים עד שלפעמים לא אכלתי שום דבר אחרי חוץ מתמרים... לאחר הצבא לא נפגשנו עד לפני כעשרים שנה, כשהצטרפתי לצוות הנוי. בנוי התפעלתי מיכולתו של עובדיה להכין תשתית להשקיה של דשא. הוא היה מודד מרחקים לממטרות בצעדים ומסמן אותם בחתיכת צינור אדום. לאחר שמחפרון חפר את התעלות הנחנו את הצינורות ואת הממטרות במקומות שסימן, הוא כיסה אותם בטרקטורון הקטן של הנוי. כשהיה כבן שישים אסרו עליו לקצור דשאים כדי לשמור על הריאות שלו. היה נעים לעבוד איתו, הוא היה עובד חרוץ ובלתי נלאה. כאשר נפגעתי בשיגעון של נטיעת יער בגבעת דני, עובדיה עזר לי להכין את שטח הנטיעה ובעיקר לפרוס צינור השקיה מבריכת המים מעל מוצב אופק לשטח הנטיעה. לאחר שנה פרצה שריפה ושרפה את הצינור הזה. בעזרתו הבלעדית הנחתי צינור אחר. בזמן שעבדנו בנוי גיליתי שעובדיה אוהב מרק מלוחיה. לאחר כמה שנים קראתי ספר שסיפר על המלוחייה כמאכל הדגל של מצרים. עובדיה גידל מלוחיה בגינה שלו והמשיך לעשות ממנה מרק. הוא התעניין מאוד בצמחי מרפא, מצאתי אצלו בבית מקרר גדול מלא בצמחי מרפא, שהיה קונה ומכין בכמויות גדולות, ביניהם היו גם פרחי באך שהוא ידע מה עושים בהם. עובדיה היה איש נעים ושקט שהיה מתפרץ בצחוק כל הזמן. הצחוק שלו השרה עליזות בסביבתו, ועכשיו הוא חסר לי מאוד.

דני מור

שכן

בשקט בשקט, בלי שנרגיש, נעלמת. לא אופייני לך. תמיד אמרנו שלום, גם כשידענו על מצבך בשנים האחרונות, נופפת בידך להגיד שלום. עובדיה היה שכן שכל דייר היה מאחל לעצמו. שקט, צנוע, אדיב, עוזר כשצריך. מיעץ על גידולי עצים שנטענו ועל צמחי נוי. כשישבנו לשתות קפה על הדשא היה מצטרף ולשמע בדיחה כזאת או אחרת היה פורץ בצחוק מתגלגל - אחד מסימני ההיכר שלו.

לא ידענו הרבה על עברך, פה ושם היית מספר על המשפחה, על האחיות שלך. באחד הימים לא מזמן הופיע אחיך אותו לא הכרנו. לעיתים היית משחק איתי שח.

לעובדיה היה תחביב - עבודות עץ בחריטה ידנית. בכניסה לדירתו ישנם הרבה עבודות שראוי לעשות תערוכה לזכרו. תמיד היינו מתלוצצים על הנקישות ואומרים הנקר האמיתי זה עובדיה.

עובדיה, שכן יקר, ידענו על מצבך. לא קלה הייתה המחלה שלקית בה, הופתענו מלכתך, ועוד יותר מרצונך לסיים את חיך בדרך שבחרת בה. דרך זאת אפיינה את אופיך. נוח בשלווה, רוחך תישאר איתנו.

ולילדיך ונכדיך ולרבקליה שהייתה תמיד מבקרת ודואגת, משתתפים בצערכם. זהבה ואבי זעירא.

תמונות של עובדיה - קטעי זיכרון

בסתיו עובדיה מלקט תמרים שנושרים מהעץ שסמוך לסובה. עובדיה שיושב בארוחת בוקר עם אליק ז"ל ודני מור יבדל"א ולפתע אתה שומע את הצחוק המתגלגל של עובדיה כל כך מתגלגל שבוקע מגופו הצנום. עובדיה איש הנוי שהנוי הוא בבת עינו עובדיה שקוצר את הדשאים עד שהתגלה שהוא אלרגי לדשא, ואז עבר להיות איש ההשקיה והכתובת לתיקוני צנרת אצל החברים, עובדיה עת יצא לגמלאות עסק ב"ביתנו" בחריטה בעץ והתגלה בו כישרון ויצירתיות, ובביתו תלויות עבודותיו לתפארת, ופתאום עובדיה חלה במחלת כליות. נשא את המחלה בצניעות האופיינית לו, קבלה שאינה מתלוננת אך גם לא נכנעת, שמר על עצמאותו כמה שאפשר, השתתף במועדוני יום רביעי, נסע בקלנועית למחסן ולכלבו וטייל בקיבוץ, עובדיה, הסתלקת לעולמך וצוואתך היתה לא ללוות אותך ולא לשים מצבה, הגינות והדשאים ופינות החמד והזכרונות בליבות האנשים הם מצבתך.

רבקה הלמר

כמה מילים על עובדיה

אדם עם עיניים טובות, אדם שבכל פעם שפניתי אליו, תמיד השיב לי בסבלנות, בחיוך ובמאור פנים. אדם שמיימי לא שמעתי ממנו אומר מילה רעה על מישהו, אדם שהיתה לו מילה טובה להרגיע אותי, כאשר הייתי מודאגת בעניין קבוצתי, והיו לו הרבה מילים טובות לעודד מישהי אחרת שנפגעה. אדם שהשקיע רבות בנעימות ובמסירות בתכנון וביצירת רשת ההשקיה של העציצים ושל הצמחים בגינות רבות ברחבי הקיבוץ. אדם שהתמודד בקשיים אישיים של קליטתו ושל קליטת בני משפחתו בארץ. ואדם שהתמודד בגבורה במצוקות הקשות של מצבו הבריאותי, עד שכבה מאור עיניו הטובות וכבה הוא. אדם כל כך טוב, איפה ישנם עוד אנשים כמוהו.

חוה גוטמן

פגישה, חצי פגישה

פגישה אישית ראשונה שלי עם עובדיה היתה כאשר התקין אצלי את מערכת השקיית העציצים הממוחשבת, זאת שפועלת עד היום (עם תוספות קטנות).

פגישה שנייה היתה כאשר חיכינו יחד לאוטובוס שיסיע אותנו ל"ביתנו". קצת פטפוט סתמי וקצת דיווח נלהב של עובדיה על חוגי השחמט ועבודות העץ שהוא משתתף בהם (כשסיפרתי לאור על מותו של עובדיה הוא הזכיר לי שלמד לשחק שח בחוג שעובדיה הדריך בחברת הילדים). וכאשר בסוף השנה הוצגו עבודות העץ באולמות ב"ביתנו" הוא שמח לשמע מה מהעבודות שלו מצאו חן בעיני יותר.

אמרתי לו שאני רוצה לראיין אותו, בעיקר על רקע השמועות שמוצאו מהעדה הקראית. הוא צחק בקול וביטל את השייכות הזאת. אבל הראיון נדחה בשל בעיות בריאות שלו ושלי וסתם דחינות, ולבסוף אביב ראיין אותו לבקשתי. ואני נשארתי עם תחושת החמצה.

כרמלה

נוכחים: 12 חברים בחדר ישיבות. השיחה שודרה בערוץ הפנימי ובזום.

סה"כ חברים בקיבוץ: 289

יו"ר השיחה: הלל הלוי

מזכיר השיחה: רמי יעקב

מוזמנים: חברי קרן מילואים יו"ר קרן מילואים עו"ד לילך אופק, עו"ד גלעד אוברמן- יו"ר קרן נאמנות, אריה שטראוס - יועץ פנסיוני מחברת "סט פוינט".

1. קרן מילואים - אסיפה שנתית לשנת 2020

עו"ד לילך אופק הציגה את נתוני קרן המילואים לשנת 2020

סדר היום לווה במצגת שהכינה הנהלת הקרן. המצגת מצורפת לפרוטוקול השיחה/פתוחה לעיון החברים.

להלן הנושאים שנדונו והוצגו בהתאם לסדר היום שנשלח לחברים:

1. דין וחשבון של הנהלת קרן המילואים על פעילות הקרן בשנה החולפת, כולל:
1.1 הצגת היתרות בחשבונות הנאמנות ליום 31.12.2020 וליום 30.7.2021.
1.2 דו"ח על המצב האקטוארי של הקרן ליום 31.12.2020 ודו"ח עדכני ליום 30.7.21 כולל העלאת יעד הפנסיה ל- 5,650 ₪ - הוצג על ידי אריה שטראוס.
2. הוצגה ואושרה מדיניות ההשקעה לשנת 2021-2022 – בהתאם להמלצת היועץ הכלכלי של הקיבוץ והקרן, מר עמי רוזנברג.
3. הוצגו הדוחות הכספיים של קרן המילואים ליום 31.12.2020 מצ"ב לפרוטוקול זה.
4. עודכנו רשימות הנהנים בקרן המילואים נכון ליום 31.12.2020 ולמועד האסיפה (כלול במצגת).
5. הוצג ואושר תקציב קרן המילואים לשנת 2021-2022 (כלול במצגת)
6. אושר מינוי רואה החשבון המבקר של קרן המילואים - ברית פיקוח, לשנים 2021-2022. ע"פ הנהוג בקיבוץ, הודעה דינה כהחלטה בשיחה באם לא מתקבל ערעור.

2. קרן נאמנות - אסיפה שנתית

ענת לשם ועו"ד גלעד אוברמן מציגים את דוחות קרן המילואים לשנת 2020 ואת התוצאות של השקעות כספיות הציג יועץ ההשקעות עמי רוזנברג.

להלן עיקרי הנתונים של הדוחות הכספיים של קרן הנאמנות כפי שהוצגו בשיחת הקיבוץ. מצורפים לפרוטוקול זה דוחות כספים של הקרן כמו כן פירוט הנכסים של הקרן בדו"ח מצורף של חברת "סט פוינט".

החלטות מתבקשות:

- אישור דוחות כספים של קרן הנאמנות
 - אישור המשך מדיניות השקעות כפי שהוצגו ע"י יועץ ההשקעות
 - אישור המשך מינוי לרואה החשבון ברית פיקוח
- *ע"פ הנהוג בקיבוץ הודעה בשיחה דינה כהחלטה אם לא מתקבל ערעור

3. דו"ח פנסיה - לשנת 2020

אריה שטראוס הציג את דו"ח הפנסיה לשנת 2020 ואת יתרות הכספים נכון ל- 30/7/2021 בכל הקרנות (מצורף לפרוטוקול זה). נציגת ועדת פנסיה, מעין כצנלסון, פירטה את עיקרי הפעילויות לשנת 2020 כפי שפורט במסמך לקראת השיחה:

"כמדי שנה יוצג בשיחת הקיבוץ דוח שנתי על הפנסיה של החברים ודוחות שנתיים של שתי הקרנות – קרן מילואים וקרן הנאמנות, בהן נצברות יתרות פנסיוניות לחברים הזקוקים להשלמה. דוח פנסיה שנתי כולל מידע על הנכסים וההתחייבויות בקופות השונות בהן נצברת פנסיה לחברי ש"ג – בגיל העבודה ופנסיונרים.

ככל מאזן הדוח משתמש בנתוני 31.12.2020, אך חשוב לדעת שאחרי כן החלטנו על העלאת יעד הפנסיה מ-5,300 ₪ בחודש ל-5,650 ₪ והביצוע החל מ-1.1.21.

זאת אומרת, שלנוכח היעד החדש, היתרות בקופות ובקרנות קטנו לעומת ההתחייבויות שלנו לפנסיה לחברים, והמשמעות היא שהחוב לפנסיה גדל החל מ-2021.

מצ"ב מצגת שהכינו "בסט פוינט" על נתוני שתי הקרנות – מילואים ונאמנות. לבקשתנו הכינו עבורנו את הדוחות על הנכסים וההתחייבויות של כל קרן – כסיכום שנת 2020 – המתייחס ליעד פנסיה של 5,300 ₪ (שאכן היה קיים עד סוף השנה) אך גם דוח המתייחס ליעד פנסיה של 5,650 ₪."

רשם: רמי יעקב, מזכיר הקיבוץ

תוצאות ההצבעה בקלפי

31.8-1.9.2021

מודל שיזורי - הסדרי המעבר ממסלול שיתופי למסלול מתחדש לחברי קיבוץ שהיו חברים ביום הקובע

בעד	109
נגד	62

ההסדר הינו לחברים המעוניינים לעבור למסלול המתחדש. ההצבעה פתוחה לכלל החברים - אישור ההחלטה ברוב רגיל

הסדר המעבר למסלול המתחדש - אושר!

נוכחים: שלמה חורפי, אילן אשל, עובד גולני, שאול גור, אילן אופיר, איל גרונר, דגן פלד, תמיר מייזלס, ענת לשם, משה דיין, יאיר תורג'מן, דני ברייר.
חסרים: אורלי פיצ'וטו, צור אלון, רמי יעקב, ענת שילה.
מוזמנים: ינאי חכים, כרמל צבי, עמוס בן דרור – חברת סולגרין.

1. הקמת מתקן לאגירה מערכתית

כרמל צבי מציגה את חברת סולגרין וכיווני ההתפתחות בשנים האחרונות של החברה. נושא האגירה המערכתית מוצג בתנאים הידועים עכשיו למרות שעדיין אין רגולציה בנושא: אגירה מערכתית תצמצם שימוש בחשמל קונבנציונלי והזרמת חשמל ירוק גם בשעות הלילה ותעזור בייצוב הרשת. הרווח מהאגירה יהיה מהפרשי מחיר בין פסגה ושפל ומתשלום קבוע שמערכת האגירה תקבל מרשות החשמל עבור זמינות המערכת. בקשתנו לאשר חתימה על הסכם עקרונות כדי לאפשר לחברת סולגרין להתחיל בשלב ההכנות והתכנון.

השטח הנדרש למערכת הוא 40-60 דונם שיאפשר אגירה עד 100 מגהוואט, הכוונה להקים את המערכת בשטח השקדים בתענך עקב הקירבה לקו מתח עליון שעובר בחלקה. לפי הסכם העקרונות, התשלום לשער הגולן הוא 25,000 ₪ לדונם לשנה, ללא השקעה של שער הגולן, אפשרות שניה היא הצטרפות כשותפים עד ל 49.9%.

החלטה: מאשרים חתימה על הסכם העקרונות.

2. הקמת מתקן אגירה בתחום המחלק

הקמת מתקן אגירה בתחום המחלק, בשלב הראשון מתקן אגירה של 630 קילוואט. הרעיון במתקן הוא רכישת חשמל בשעות של תעריף שפל, ישירות מהיח"פ {יח"פ = יצרן חשמל פרטי. שער הגולן קונים את החשמל מחברת "רפק אנרגיה רמת גביראל", תחנת הכוח יושבת באזור תעשייה אלון תבור, ולא מחברת חשמל). או ממתקנים סולאריים בשטח המחלק שניתן להקים לצורך כך, ומכירה למחלק החשמל בשעות של מחירי פסגה, כאשר הפער בין המחירים הוא הרווח של המתקן. מתקן אגירה עוזר בייצוב הרשת ויכול לשמש כתחליף לגנרטור בזמן הפסקות חשמל. בהמשך, לפי כדאיות המתקן הראשון, נוכל להקים מערכות נוספות. ההצעה המסחרית מבטיחה 50,000 ₪ בשנה ללא השקעה של שער הגולן או הקמת שותפות וחלוקת רווחים. חברת סולגרין מקימה את המתקן דרך חברת סילו אנרגיה המתמחה גם בניהול מחלקי חשמל, דבר שיכול לשפר וליעל את עבודת המחלק.

דברים שעלו בדיון:

– סביר שנראה ירידה במחירי הסוללות בשנים הקרובות, דבר שישפר את כדאיות המתקן
– יש כאן התחייבות לעבודה עם חברת סולגרין וייתכן מצב בו הטכנולוגיה תשתנה בשנים הקרובות.

החלטה: לא לקבל את הצעת סולגרין בנושא אגירה בתחום המחלק ולהביא דיון חוזר לאחר בחינת ולבחון את הדברים שעלו בדיון בנוסף על בדיקת הצעת חברת דוראל למתקן דומה..

3. רכישת משאית - הקדמת השקעות שנת 2022

אספקת משאית חדשה עקב משבר הקורונה בעולם יכול להימשך 8-9 חודשים. מתוך רצון למכור את המשאיות כעבור 5 שנים, הבקשה היא לאשר את הרכישה כבר עכשיו, דבר שיבטיח אספקה ברבעון הראשון של 2022. קרוב יותר למועד האספקה תיבחן האפשרות לרכישה בהלוואה. מחיר המשאית כ-540 אלש"ח.

החלטה: אישור ההזמנה עכשיו לשנת 2022.

4. הקמת עמדת טעינה לרכב חשמלי במתחם הת"רות

בשנים האחרונות אנו עדים לעליה ברכישת רכבים חשמליים בעולם ותחילת מגמה זו גם בישראל. עמדת הטעינה בשלב זה היא בעצם יותר בהיבט השיווקי לטובת האירוח ואין בה להיות כעסק ממשי.

אנו בקשר עם חברת גרין ספוט, החברה מקימה את העמדה, ואנו שותפים ב-50% ברווחי העמדה לאחר תשלום עבור החשמל למחלק וההוצאות הישירות של החברה לצורך הטעינה של הרכבים. בהמשך יש כוונה להקים עמדות נוספות לפי הביקוש ולפי המצב בשער הגולן בנושא רכישת רכבים חשמליים ע"י החברים.

החלטה: מאשרים הקמת העמדה.

5. עקירת מטע שקדים מנטיעת 2005

חלקת השקדים ניטעה בשנת 2005. החלקה ניזוקה וסובלת מבעיות אגרוטכניות. הבעיות הנ"ל נגרמו בשל הצפת השטח בעקבות עבודות הנחת צינור מים בתחום השטח בשנת 2020, עבודות שהפרו את הניקוז של מי הגשמים. לאחר בדיקות שערכנו כולל התייעצות עם מדריך חקלאי הגענו למסקנה כי יש לעקור את החלקה.

החלטה: לאור האמור הוחלט לעקור את החלקה ולהיערך לנטיעה חדשה. הוחלט להזמין שתילים במטרה להגיע לנטיעת חורף של שנת 2023.

רשם: אילן אופיר

אישור: שאול גור

נוכחים: 12 חברים נוכחים בחדר ישיבות השיחה שודרה בערוץ הפנימי ובזום
סה"כ חברים בקיבוץ: 289
יו"ר השיחה: הלל הלוי
מזכיר השיחה: רמי יעקב

1. דו"ח חצי שנתי גולן פלסטיק

מוזמנים: עודד שביט/מנכ"ל, שלמה שקד/מ.כספים
נערך דיון על תוצאות מחצית השנה 2021. בדיון השתתפו יהודה כהן עודד שביט ושלמה שקד.
במהלך הדיון הוצגו התוצאות הכספיות לשנת 2020 וכן סקירה על מצב השווקים, המצב בתחום חומרי הגלם והחוסר המתמשך בכוח האדם והשפעותיו על החברה בטווח הקצר והארוך. החודשים הראשונים של השנה מציגים גידול של כ- 15% בהכנסות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
חברים שנכחו בשיחה שאלו שאלות והביעו בפני עודד שלמה ויהודה את תודתם לכל העושים במלאכה למען הצלחתו של המפעל.
רשם: רמי יעקב, מזכיר הקיבוץ

שיחת זום על המכוורת

ראש השנה חלף עבר, טבלנו תפוח בדבש ונזכרנו שכבר מזמן לא דרשנו בשלומנו של ענף המכוורת. שאלנו, ואילן אופיר רכז המשק מסר לבקשתנו את העדכון הבא.
המכוורת שלנו בשותפות עם מכוורת למדני מאז נחתם הסכם בשנת 2016.
חברת למדני עוסקת מזה 50 שנה בתחום המכוורת. החברה הוקמה כעסק משפחתי שהלך והתרחב ותפס מקום מרכזי בייצור ובידע בתחום המכוורת, הדבש ומוצריו בישראל. בבעלות החברה מפעל לייצור ציוד מכוורת ובו קווי ייצור ייחודיים אשר פותחו במיוחד למטרה זו. במסגרת ההסכם איתם, כוורות שהיו ברשותנו, ולא היו הרבה כאלה, עברו למכוורת למדני יחד עם נקודות המרעה שלנו הרשומות במועצת הדבש. כל הדבש נרדה במושב כפר חיים, חלקו נארו עם המדבקות שלנו לשער הגולן, חלקו תחת השם של מכוורת למדני וחלקו נמכר בחביות ליד מרדכי.
במסגרת השותפות אנחנו מקבלים שרותי הפריה במטעי האבוקדו, שקדים, וגדי"ש - ללא עלות + שכר דירה על המבנה.

ילדי המרכז מבקשים

שלום לכם,

אנו, ילדי המרכז של שער הגולן-מסדה, נשמח לקבל מכם כל בקבוק פיקדון.

ומה לנו ולבקבוקים?

כך אנו לומדים על עצמאות, על קיימות ואחריות. על הדרך יש פה גם למידה מתמטית, חברתית ואזרחית.

את הבקבוקים מכם אנו אוספים, ממיינים, סופרים ובסוף... מוסרים לפיקדון. תמורת כל הבקבוקים אנו מקבלים סכום כסף, את הכסף אנו חוסכים ומחליטים בצורה דמוקרטית במה להשקיע אותו. למשל, לפני כמה שנים הצלחנו לרכוש עבורנו שולחן פינג פונג, רק בזכות הבקבוקים. לא מזמן עשינו חגיגת דיסקו, ואת הכיבוד (פיצות) רכשנו בכוחות עצמנו, שוב, רק בזכות הבקבוקים.

אז - שתיתם, נהניתם, עכשיו עיזרו לנו ליהנות. שימרו לנו על הבקבוקים (או פחיות).

סמסו לריקי (052-9408558) ומדי יום שישי נעבור ביניכם.

לנו כבר יש תכנון מה לרכוש בקרוב. בבקשה, עיזרו לנו.

תודה,

כל ילדי המרכז

החינוך החברתי מדווח ומברך

מסורות חשובות ואנחנו לא מוותרים עליהן.

אז למרות תקופה קצת שונה, כל בית ילדים קיים קבלת חג משלו.

תודה **לעפרה ויעקב**, שבאו לכבד את הילדים בצלילי השופר ובסיפורים מרגשים על חג ראש השנה. שנה טובה לכל חברי הקיבוץ, שנה של הגשמה ועשייה, שנה של אהבה, בריאות ו...ללא בידודים.

מצוות מדריכי וילדי החינוך החברתי

כשחברות צוות מחסן הבגדים חלו בקורונה או נכנסו לבידוד התנדבו חברות קיבוץ צעירות (ברוחן) לעזור בקיפול ובחלוקת הבגדים.

תודה גדולה על הרצון הטוב והעזרה הגדולה לכל אלה שבאו ולאלה שבאו וכבר לא היה להן מקום לשבת.

ואלה הן: **איה רוטבך, רחל קמינגס, שלומית חפץ, רבקה הלמר, יעל קרני, ניצה שמיר, אילנה גולני, דגנית ארזי, בתי לשם.** רחל להט, מעין כצנלסון, נורית רוגל ועלית כהן.

תודה מכל הלב!

עובדות ענף הבגד

סיפורי בגדים (זר לא יבין זאת)

רחל קמינגס

כשנגיף הקורונה הגיע לעובדות ענף הבגד ושלח לבידוד את כמעט מחצית הצוות – נזעקו כולם מגדול ועד קטן: אוי ואבוי מה יהיה? מי יכבס יקפל יגהץ ויחזיר לנו תוך יום יומיים את בגדינו המלוכלכים הרבים שזרקנו רק אתמול והנה הם כבר מחכים לנו, נקיים, מקופלים וריחניים בתא שלנו! מיד יצאה קריאה דחופה המזמינה מתנדבים/ות להציל את המצב!

גמלאיות אחדות הגיעו בריצה, נענות לכל קריאה!

גם אני, שרוצה לשתף אתכם בחוויות שעברו עלי בימים ההם ובזמן הזה.

הבוקר בא, אז שלוש ארבע ולעבודה! הגענו! בוקר טוב לחצי צוות מצומצם, מה עושים היום? כל המחסן מלא בעגלות עמוסות כביסה נקייה:

בפינה אחת עגלה עם בגדי עבודה (חקלאות שער-הגולן, "גולן", שירת העשבים, "מול-גלעד", מרוץ הלפיד/עצמאות' ענף המזון/נושא אוכל/מנשקה...) כל ההיסטוריה על החולצות.

מצעים – המון! לחוד סינטטי לחוד כותנה ולחוד שמיכה. מדי פעם מגיעה עגלה מלאה עד אפס מקום בשקיות מלאות כל טוב, ומיד אחריה מתגלגלות עוד שתיים שלוש עמוסות במגבות: לידיים, לכלים, לשטיפת הרצפה, לבריכת השחייה וגם למקלחת.

העגלה עם הבגדים היפים של הילדים המתוקים - אף פעם לא מתרוקנת!

למגבות הלבנות של התיירות – יש עגלות נפרדות.

הכביסה של "בית-הדר" - לשקים גדולים נכנסת.

"וכן הלאה וכן הלאה להוסיף על זאת נוכלה..."

שיעור ראשון – קיפול: מה הן מידות הבגד המקופל והכי חשוב: שהפתק יראה לעיני כל! ובשביל זה צריך שיעור נפרד.

עבודת הקיפול נעשית בישיבה על כסאות משרד, שידעו ימים טובים יותר ולא מגיבים יפה לבקשות המקפלות: למעלה למטה - זה לא בשבילם, להתגלגל מפה לשם - ממש "לא בא להם" (הצוות ישמח לשדרוג כזה או אחר).

שיעור שני – חפש את המטמון, כלומר למצוא את מקומות המסתור בהם נוהגים החברים לסמן את הבגדים: בצווארון, למטה בחולצה, על כיס המכנסים או אולי על תווית הקנייה אי שם באמצע החולצה... וכשנופלת התווית ונשאר רק המספר מי יודע לאיזה צבע שייך הבגד? ואם כל שנותר הוא שם הבעלים, עולה השאלה מה המספר? ומה הצבע?

ולפעמים, כן, גם זה קורה - מופיע לו בגד ללא סימנים מזהים! אירוע שדורש את התערבות המומחים במחלקת המז"פ! לא פחות ולא יותר! ויש פיצוח! אחרי סיעור מוחות קצר של מיטב המוחות: "תראי לי רגע, נדמה לי שזה שייך ל... לא, לה יש דומה בצבע... אז זה כנראה של..." כן נכון! יש!!!

לשיעור השלישי – מצא את מיקום התאים - כי הרי 81 עבר במקום 18 ו18 עבר 452... (עוד לא הספיקו לעדכן את waze!) - לא הגעתי, כי ביום ראשון חזרו לעבודה תלמה ודינה, אחרונות מחלימות הקורונה, אחרי מרים ואינה, ואני סיימתי את תקופת ההתנדבות. לסיום, אני שמחה להזדמנות שניתנה לי לראות את עבודת ענף הבגד (למעשה רק חצי של הענף, כי מה שקורה במכבסה – שם לא הייתי).

אני מלאת התפעלות מהמחויבות של עובדות הענף, שבאות יום ויום ובמסירות, אחריות, מחויבות ומאור פנים, עושות את עבודתן, שלנו מהצד נראית כפשוטה ומובנת מאליה.

לא פלא שאפילו הקורונה לא יכולה עליהן! שכחתי לציין שכולן נשים.

בהערכה רבה לכן, בנות יקרות

ד"ר להגנת הסביבה

כולם פרו-סביבה, אבל איך גורמים לעוד אנשים להתנהג סביבתי, מה זה אומר להיות סביבתי, והכי מסקרן - האם שער הגולן סביבתי יותר מאחרים.

אביב לשם ראיין את ד"ר גולי אורטל-עברי

יש אנשים שיודעים "מה יעשו כשהיו גדולים" כבר בגיל צעיר. אצל גולי אורטל-עברי המסלול היה שונה.

"במקור רציתי להיות מורה לחינוך גופני. בכלל לא הייתי בכיוון של מסלול אקדמי", אומרת לי מי שלאחרונה קיבלה תואר דוקטור לפילוסופיה, על מחקר דוקטורט שעשתה במחלקה לחינוך באוניברסיטת בר אילן. המחקר של גולי בדק התנהגות סביבתית בקרב סטודנטים לחינוך. הטענה בבסיס המחקר היא שתוכניות לימוד לאורך השנים הצליחו לשפר במקרה הטוב ידע ועמדות, אך רובן לא הצליחו להקנות מיומנויות סביבתיות ולשנות התנהגות. המחקר הוכיח שבזכות הכוונה עצמית בלמידה - SRL - התלמידים רכשו כלים של מיומנות סביבתית שקידמו שינוי התנהגותי סביבתי.

בהמשך הראיון נחזור למחקר ולצדדיו המעשיים. אך תחילה נחזור להתחלה. "למדתי הוראת חינוך גופני, אבל הרגשתי שמהו חסר לי", מספרת גולי. תוך כדי לימודי ההוראה היא נרשמה והחלה לימודי תואר ראשון בנושא קרימינולוגיה וחברה וסיימה בהצטיינות יתרה, המשיכה לתואר שני עם תזה בתקשורת וטכנולוגיה בחינוך וסיימה בהצטיינות, שם למדה אצל דוד פסיג (היום כבר פרופ'), מרצה מעניין וכריזמטי למגמות עתידנות וחדשנות, שהלימודים אצלו נטעו בה את העניין והמוטיבציה להמשיך להעמיק ולחקור.

את ההחלטה הכבדה על לימודי דוקטורט קיבלה אחרי פסק זמן של עשור, בו החליטה על שינוי כיוון אקדמי לעבר הנושא שבאמת בער בה לחקור - חינוך סביבתי.

מי שנעתרה להנחות אותה היא פרופ' מיכל ציון, עימה נרקם קשר נהדר לאורך השנים. הלימודים נעשו במקביל להורות, זוגיות ומשרה מלאה כמנחה מחוזית לקיימות ומעורבות חברתית ב-145 בתי ספר במינהל לחינוך התיישבותי וכמורה ב"בית ירח".

בנוסף לכל זה גולי הובילה ומובילה את הפרויקט הקהילתי שלנו "שקיות או לא להיות", אותו היא יזמה לפני 15 שנים עם קבוצת תלמידים וצוות מורים. כיום הפרויקט ממשיך עם שותפים ותיקים וחדשים כגון: יוסף פיצ'וטו, התופר המוביל, ואורה אפשטיין, יעל קרני ודליה כהן המסייעות בשעת הצורך. כמו כן מעורבים בעשייה: רכזי המשק, חדווה תורן מהנהלת החשבונות, "רב-חן", הלל הלוי בדואר, שולה סלע, עוזי רינג ועוד. ההכנסות מהפרויקט מקדמות את הנושא הסביבתי באמצעות פעילות במוזיאון, פרויקטים במערכת החינוך החברתי, הרצאות בקהילה, רכישת קומפוסטרים ועוד.

בימים אלה נכנסת גולי לתפקיד מנהלת מרכז אקדמי לנוער, גליליוס, במכללה האקדמית כנרת.

ספרי לי עוד על המחקר.

המחקר שלי, שהתמקד בסטודנטים לחינוך המהווים את מורי העתיד, בדק כיצד ניתן לקדם

אצלם "אוריינות סביבתית". מרכיבי האוריינות הסביבתית הם: ידע, עמדות, מיומנות והתנהגות. לרוב האנשים כיום יש עמדה פרו-סביבתית והבנה שחשוב וכדאי לשמור על הסביבה. רבים הפנימו את הקשר בין מצב האקלים לצורך בשינוי התנהגות סביבתית ברמה הגלובלית, הלאומית וגם האישית. אבל, וזה אבל גדול - מעט מדי מדברים ומבהירים מה זה אומר להיות סביבתי, איזה כלים נותנים לאזרח להיות סביבתי, איך עוזרים לנו, האזרח הפשוט, שהתנהגות סביבתית תהיה חלק מהיום-יום. שלא יידרש מאמץ רב מדי לעשות פעולה סביבתית.

סביבתי זה הכי?

מושג מפתח, אליו גולי מתייחסת פעמים רבות בשיחתנו, הוא "ערך הנוחות". כדי שאתנהג סביבתי אני צריכה שיהיה לי נוח לעשות פעולה סביבתית. לא מספיק להיות פרו-סביבתי. הרשויות צריכות להקצות תקציבים ליצירת תנאים ואמצעים וכלים שיאפשרו לאנשים להתנהג סביבתי. אם אני רוצה בכל מאודי להיות סביבתי, אבל הרשות המקומית או היישוב לא מספקים לי את התנאים והאמצעים לכך - זה יהיה קשה על גבול הבלתי אפשרי. מהו האתגר הגדול שלנו, האנשים הפשוטים, בנושא הסביבתי? "האתגר הגדול שלנו כחברה וכפרטים הוא לצמצם את קצב פליטת גז דורתחמוצת הפחמן (CO₂) וגזי חממה אחרים הגורמים לאפקט החממה. הפחתת כמות הפסולת שאנחנו מייצרים, צורכים ומשליכים היא פעולה שבמחשבה קטנה ניתן לעשות שינוי התנהגותי גדול באופן מיידי.

מהי מיומנות סביבתית, איך משכנעים אנשים להצטרף למאמץ הסביבתי?

תראה, מיומנות סביבתית היא דבר מתמשך. זה לא יום כן יום לא. לכן אני חוזרת ומזכירה את "ערך הנוחות". להתנהג סביבתי מצריך מאיתנו לבצע פעולות נוספות, לפעמים להתאמץ יותר. אם מבינים את זה, מחפשים איך להקל, איך לגרום לכך שפעולה סביבתית לא תהיה כרוכה במאמץ נוסף. שהכול יהיה נגיש, קרוב, קל. ניקח את עניין הפרדת הפסולת הביתית כדוגמא: כדי שאני אפריד בין סוגי הפסולת - פסולת אריזות, פסולת אורגנית ופסולת מוצקה - אני צריכה פחים מתאימים, מיכלים בקרבת ביתי, שהמיכלים יפנו בצורה סדירה ושהאשפה לא תישפך מהם, שישפקו לי מידע תקופתי על פינוי הפסולת לפי סוגים וכמות, שאדע שהמאמץ שלי היה שווה, שאדע שעמיתי גם שותפים לעשייה.

לתכנן את הרגע שאחרי

דוגמה נוספת היא התנהלות הפסולת במרחבים ציבוריים. כשאנחנו יוצאים לטיול או לפיקניק בדרך כלל נחשוב על הכל, למעט על הפסולת שלנו ואיך ניתן לצמצם אותה. כלים רב-פעמיים לאיסוף מזון אכיל שנשאר, שקיות לאיסוף הפסולת, כלים רב-פעמיים להפחתת הפסולת וכדו' הם חלק מהדרכים. במיזם "קחו איתכם את הזבל", שפרופ' ציון יזמה ואני פועלת שם כראשת צוות החינוך, אנו מעודדים את הציבור לקחת איתם בחזרה את הפסולת שלהם ולזרוק אותה במקום שידוע להם מהי תדירות הפינוי. כדי לעשות זאת חייבים להתארגן מראש, לתכנן ולחשוב על הפסולת כחלק בלתי נפרד ממערך ההכנות לפיקניק/טיול.

איפה שער הגולן נמצא מבחינה סביבתית?

מהיכרות עם הרבה מאוד יישובים אני יכולה לומר בגאווה, ששער הגולן נמצא במקום ממש טוב סביבתית. הרבה בזכות מאיר בן עמי שעושה הרבה ומקדם, בזכות הגיבוי של ממלאי תפקידים בהנהלת הקיבוץ, וכמובן, חברים שחושבים ומתנהגים סביבתית, גם ותיקים וגם במערכת החינוך. אנחנו אחד הקיבוצים הכי 'ירוקים' מבחינת עמדות פינוי פסולת והפרדת סוגי פסולת, הרבה מעבר לאמצעים והכלים שהמועצה נותנת. גן שקד הוכר כגן ירוק מתמיד הראשון בעמק הירדן.

נוח לנו שאת מובילה את זה...

אני רוצה להמשיך להיות מעורבת ולעזור מניסיוני והידע שיש לי, אבל חשוב מאוד שההתנהגות הסביבתית של הקיבוץ תמשיך להיות רחבה, ולא תתבסס על אדם אחד. אני לא "המשוגע", השוטר או השוטה של הכפר. גם עמי לא. אף פעם לא נקטנו בצעדים של נזיפה או לעשות עם האצבע כלפי מי שעדיין נשאר מחוץ לסיפור הסביבתי. חשוב לנו לשכנע בטוב. שכמה שיותר חברים יהיו שותפים ויעזרו לקדם.

אני מתאר לעצמי שרבים מקוראי הראיון סקרנים איך את מיישמת התנהגות סביבתית.

"אספר בשמחה. יש לי שלושה קומפוסטרים ביתיים לאיסוף פסולת אורגנית. אני אוספת שמן שרוף ומפנה אותו למיכל מיוחד הנמצא ליד חדר האוכל, אני מקפידה על הפרדת פסולת מוצקה (נייר, פלסטיק, מתכת וכו'), אני אוספת מיכלי שתייה לפיקדון, ואצלי אין כלים חד-פעמיים, שתורמים לזיהום הסביבה כי אינם מתכלים. כמו כן, אני משתדלת להגיע לסופר/כלבו עם שקיות רב פעמיות. אני מפחיתה באכילת בשר בקר, שגידולו והבאתו עד לשולחנו כרוכה במשאבי אנרגיה גדולים, פסולת רבה, וכמובן בסבל רב לבעלי חיים, חוסכת בחשמל, מקפידה להשקות את הגינה בזמנים המקובלים, מפעילה מכשירי חשמל בשעות השפל, והכי חשוב - אני משתדלת להפחית בקניות. מספיק? למעשה, בכל פעולה שלי אני חושבת גם על המחיר הסביבתי שלה. לדוגמא: אני מגיעה למדף, רואה משהו שממש מתחשק לי. לוקחת אותו ואז מתחיל אצלי דיון פנימי... למה את צריכה את זה? יש לך... לא תשתמשי באמת... זה מזהם את הסביבה וכו'. לרוב אני משכנעת את עצמי שהקנייה מיותרת ומחזירה את המוצר למדף."

איך את מסכמת את תקופת הלימודים? תואר שלישי הוא הישג לא שכיח.

"לי אפשרו לממש את הרצון ללמוד ולהתקדם, ולא בלמו אותי. יש בי הכרת תודה על כך, ועל שהצלחתי לממש את מאוויי. גם הקיבוץ הרוויח, היות והשכר שלי גדל ונפתחו בפני עכשיו אפשרויות מקצועיות נוספות. בשנה הנוכחית אני מתחילה ללמד סטודנטים כמרצה בקמפוס קצרין (אוהלו לשעבר). השכלה גבוהה היא דבר חשוב לכל קהילה. אני חושבת שזה אינטרס של הקיבוץ לקדם חברים לעשות תואר מתקדם. דוקטורט זו תקופת לימודים ארוכה. לי זה לקח שבע שנים. בצורת החיים שלנו זה מצריך את אישור הקיבוץ והגעה להבנות בין הקיבוץ לחבר הסטודנט, כדי שכולם ייצאו נשכרים. אפשר להחליט שהסטודנט נותן מעצמו בעשייה קהילתית, או תרומה חברתית אחרת, לוקח על עצמו תפקיד ואחריות.

אי אפשר לעצור אנשים מלהתפתח. אני זכיתי לפירגון. אני מקווה שהקו הזה יימשך גם עם אחרים. קל להישאב למקום של צרות עין והצרת צעדים, אולם אז כולם מפסידים.

תודות

לסיום, גולי מבקשת להודות: לקיבוץ, על האפשרות להגשים חלום, ללמוד עד לקבלת תואר דוקטור ובכך למעשה הפכה להיות חברת הקיבוץ שלנו הראשונה עם תואר זה. לכרמלה על שעות רבות של עריכה והגהה ללא תמורה, תמיד בנועם ובמאור פנים, התנהגות שהפכה לדרכי.

למיטל לוי ורותם קידר מהסטודיו, על העיצובים היפים בעבודת הדוקטורט. לעוזי רינג, שתמך לאורך כל הדרך והאמין מהרגע הראשון שהרעיון עלה. ולסיום למשפחתה האהובה, לילדיה תובל תהל ותו, על שתמיד האמינו בה עודדו ותמכו.

"רק אם נאמין בעוז הרוח, רק אם נאמין ולא ננוח... יחד – כל הדרך".

הקדשה יום כיפור תשפ"ב

בשל גזרות הקורונה הוקלט ושודר בוידאו המקומי וביוטיוב

אחרי הפתח המסורתית **יפה עברי** הקדישה שיר לזכר בני משפחתה וחבריה מקבוצת "צבר".
אסתר אלט העלתה את זכרו של חיים **פרידמן**. **יהודה שריג** העלה את זכרה של אחותו **בטי**.
אילן אשל הזכיר חבר ומפקד נערץ. **ודוד נצר** העלה את זכרו של **יוסף נצר**.

בכל יום כיפור

יפה עברי

בכל יום כיפור
עוטף אותי כפור,
אין בו נוחם
ואין בו כפרה
רק זיכרון – יזכור.
על אמא שהלכה ולא חזרה ואני ילדה קטנה,
על אבא שלא ידע מה עושים עם ילדה קטנה,
וזו הפעם על אחי שאינם,
והכפור, קר ומקפיא כל כך,
ומקרין על שני רעי ידידי
חברי נעורי
גרשון (גרלה) ומוטקה
ואין לי נחמה וקר לי, קר...

חברים כ/תבים

אל נורא עלילה // מאיר בן עמי

אל נורא עלילה.... אל נורא עלילה... כך נשמע החזן בבית הכנסת וקולו הולך ועולה, שואל, מבקש ומתחנן, והקהל מחריק מחזיק אחריו, כולם עטופים בטליתות, מכסים את ראשיהם וגופם נע כמו לולב, חלקם קדימה ואחורה וחלקם ימינה ושמאלה ויש שנטועים על עומדם כמו מוכנים בגוף ונפש לקבל על עצמם את גזר הדין.
והחזן בעיניים עצומות ובכוונה מלאה ממשיך את התפילה המסיימת את היום הקדוש נורא ההוד, יום הכיפורים..
אל נורא עלילה... אל נורא עלילה... המצא לנו מחילה בשעת הנעילה...

עמדתי שם מרחף כולי מעוצמת הרגע, ילד בן עשר, עוד לא בר מצווה, עומד אני ליד אבי, הוא עטוף כולו בטלית עיניו עצומות ומתפלל אחרי החזן, בשארית הטלית אבי מכסה את גופי הקטן ומצמיד אותו אליו, נעים יחדיו לקצב התפילה.

חובה לצום, כך ידענו. ואם לא צמים אז אלוהים מעניש. פחדנו. צמנו, בחיי שצמתי, עוד מאמש צמתי, לא אכלתי ולא שתיתי, כי ככה צריך. "אבל תגיד", שאלתי את אלוהים בלילה, הרגשתי חולשה, הייתי צמא וגם רעב וחלמתי שאני נוגס ביס גדול בעוף שאמא הכינה לסעודה לשבירת הצום, "זה בסדר?", מותר לי? ... זה נחשב? ... לא קיבלתי תשובה. התייסרתי ארוכות, פחדתי. והקהל כולו אחוז באקסטוזה, וקולו עולה ומתגבר...

ידעתי שהצום עומד להסתיים, אבל זכרתי את היום כולו, את הריח הטורדני של המאכלים של אמא, את התחרות שלנו הילדים מי מחזיק מעמד יותר זמן.

מי שכוחו עמד לו נראה כמו טווס הדור זנב בשכונה. בתחילת היום המה הרחוב טווסים יפי מראה, וככל שהתארך היום הלך מספרם ופחת... עדיין נדרשנו אחד בפני השני להראות את הלשון, כי סימן בדוק הוא אצלנו: מי שלשנו לבנה יותר, הוא "גבר" שעדיין צם ומחזיק מעמד, כל גוון אחר העביר את בעליה למדור הלא צמים, החלשים, הקטנים.

החזקנו ביד תפוח עץ שעל חציו היו נעוצים מחטי תבלין ציפורן שלפי המסורת השכונתית כל מי שמריח מהם יכול לצום כאוות נפשו, ריחו של הציפורן נחשב כמבטל את יצר האכילה.

אבא הניח ידו על ראשי, נצמדתי אליו, הוא יכול להגן עלי אם אלוהים יכעס על חלומי החוטא. התפילה התקרבה לסיומה, חיכינו לתקיעת השופר שתסמן את סיומו של היום הקדוש הזה ויתיר את האכילה.

אחרי תקיעת השופר רצתי הביתה מבית הכנסת לעזור לאמא לערוך את השולחן לקראת הסעודה והמתנו לאבא שיבוא.

כששמעתי את אמא משוחחת עם חברותיה מחליפות חוויות ורשמים מן היום הכבד הזה שאך זה עתה הסתיים ומציינת בפניהם שגם אני עמדתי במשימה וצמתי, הבנתי שאלוהים יכול לסלוח לי.

מגדלי התאומים // רפי הלמר

ב 11 בספטמבר נפלו שני המגדלים,	שני מגדלים שסימלו את גג העולם,
זה לא עזר להם שהם היו גדולים,	הם היו שאיפת השלום שכל אחד חלם,
שני מטוסים הפילו את התאומים לאדמה,	כשהם נפלו מתה השאיפה לשלום עולמי,
בלי ייסורי מצפון ובלי רגשי אשמה.	ומי שבגד בשלום זה העולם המוסלמי.

זאת הייתה הרגשה שהעולם נעצר,
ולפתע פתאום כל שטח המגדלים בער,
היה זה בן לאדן שנתן את ההוראה,
והעולם הרגיש ולא הבין מה הוא ראה.

ושמחת כחשך והיית אך שמח

קם כוח נשי נמרץ שהחליט להחזיר את החג האמיתי, "צוות לעניין": גל הלוי, הילה כהן-הלוי, עינב אבישר וחופית לסקה. בזכותן חגגנו את חג סוכות בשמחה אמיתית בחברותא בחוץ - לא בשידור מוקלט.

לקראת החג פרסמה הילה את ההודעה הבאה:

שמח ב'אמנים כהר מעכשיו!

17.9, יום שישי מיד לאחר יום כיפור, נפלטים מאשרד המטעים בשש וחצי בבוקר ובנצ'וק אוקה אלתן אלטח התמרים, אליוס המון ועזרה לו ולתאילנדים בחיתוך הכפות עארון, הם יחתכו, אנחנו נקשור והם יצאו להביא הכל אלטח הקיבוץ.

מובטחים להירשם אצלי.

הסיוע של כולנו חשוב! כרגע אין מספיק כח אדם בענף, מה גם שזה גיוס מלגה, כולו בימים ההם... באאל בהאמנים, בחורים ובחורות כאחד!

ואכן באותו בוקר שישי התקבצו ובאו חברות, חברים וטף ויצאו למבצע קשירת חבילות כפות התמרים, שהובאו לחצר הקיבוץ ושימשו לסכך או לקירות סוכות החברים. צילומים באדיבות יואב גולן.

מועד ערב החג התקרב, כבר נתלתה מודעה על קפה דשא ומסיבת החג בערב החג ביום שני 20.9 - עד שבאה מפלצת הקורונה וקלקלה, וקיבלנו הודעת דחיה, כי חלק גדול מהילדים שאמורים היו להופיע על הבמה נסעו באוטובוס עם חבר ממסדה שאומת כחולה ונכנסו לבידוד ולבדיקות. בהמשך ערב הסרט נדחה ביום אחד כדי לאפשר גם ליוצאים מן הבידוד להשתתף בו והוא הוקרן ביום רביעי 22.9. ביום חמישי בערב נהנו משפחות החברים מפיקניק בבריכה. וביום שישי אחרי ארוחת הערב קמה על דשא החתונות **עיר האוהלים**. כל משפחה בנתה את האוהל שלה, ועם חשיכה יצאו לשלושה מוקדי פעילות: כדורסל בניצוחו של **הלל צרי** (שרק יצא מבידוד כמה דקות קודם לכן), כדורגל בהנהגתו של **יאיר תורג'מן** וטיול עששיות בהובלתה של **רחל קמינגס**. כשחזרו מהפעילות התפנקו הילדים (וגם ההורים) בקרטיב וטילון. ואז חזרו לרחבת הדשא או לגן השעשועים, ו"רק לקראת חצות, רגע לפני שהכרכרה הופכת חזרה לדלעת, כיבו את האורות והלכנו לישון" בלשונה של חופית. מזג האוויר שיתף פעולה, ואחרי לילה נעים קיפלו את האוהלים והלכו לאכול ארוחת בוקר שבתית בחדר האוכל.

קפה דשא והמסיבה התקיימו בשמחה במוצ"ש. ואיזו שמחה! מפגש חברתי בקפה דשא והופעות על במת החג. מסורת החג נשמרה על טקסיה והופעותיה דרך ארבעה שערים: סוכה, גשם, אסיף ושלוש - עם קריצות הומור - והסתיימה בהדלקת זיקוקים שחולקו לילדים. שבוע החג הסתיים בערב שמחת תורה, ביום שני 27.9, קפהדשא כלל גם בירה. הבירה נדדה והפכה ל"בירה ונסירה" במרפסת המוזיאון בערב שירת שירי סוכות וסתיו. בו שלומית סיפרה את הסיפורים שמאחורי השירים והובילה את השירה בעזרת האקורדיון, יהודה שריג שהכין את ההגברה גם רקד לצלילי השירה המפתיעה והעליזה של נטשה צ'יגנוב ואלה מהמכבסה.

למי תאצה ולמי כרכה?

אלי עמוס ולצוות התרבות - על כל הארגון התמיכה והעזרה.

עוזי רינג - על התאורה

יהודה שריג, ניר ופנינה קיטאי ודוד דיאז - על ההגברה

איציק עזרא - על סגירת הממטרות

יעקב ועפרה שן - על התפאורה

חבורת הזמר

אמיר בוברוב וחבריו - על בניית הסוכה

גל הלוי וגלי דרור - על ההנחיה

הילה כהן הלוי ועמית הלוי - צמד האחים המופלא, על ריקוד המטריות

דני לסקה וזיו בו סירה - על הופעת הזקנים בדקלום המסורתי של "גשם ראשון"

הילה כהן - על הכנת ריקודים

ולכל הילדים - על הריקודים

ולכל החברים שעזרו באיסוף הכיסאות.

חיסול השטח אחרי החגיגה בוצע ע"י צוות התרבות, בנות צוות החג ובני זוגן **ומזל אלט**.

קפה דשא - בנות הצוות בעזרתם הספונסנית של **ליבת רות-ברגר ואלון גלעד**.

לשלומית חפץ - על ארגון השירה במרפסת המוזיאון ונגינת האקורדיון. ציון לשבח מיוחד

ל**נטשה צ'יגנוב** שהפתיעה בשירה יפה ולאלה מהמכבסה שהצטרפה אליה.

לנילי ארזי, מיה צור ואהוד שמיר - על ארגון ערב השירה במרפסת המוזיאון..

כסדר אסיף בחשיפת סוכות דיווחו בן רימר והלל צרי

ענף הבנות

שלום,

אני מבקש לומר כמה מילים מטעם ענף הבנות. ענף הבנות הוא ענף עם יסודות חזקים, אשר בעזרת הצוות המצוין והמסור שלנו, הצלחנו להגיע העונה לתוצאות שיא - 9 טון לדונם, בפריסה יפה לאורך כל השנה, עם משקל האשכול הגבוה בעמק.

אנחנו מתמודדים עם אתגרים לא פשוטים: מחירים נמוכים, פטריית קרקע מעצבנת ועוד. כך גם לקיבוצנו יש יסודות חזקים, ואנחנו מתמודדים עם אתגרים לא פשוטים - מהקורונה ועד שינוי אורחות החיים והקליטה.

אני רוצה לברך את הקיבוץ שיעמוד באתגרים האלו, יסתכל לאחור וגם קדימה, יחפש את הדומה ולא את השונה וימשיך להיות בית חם ונפלא לכל חברי וילדי הקיבוץ. תודה.

הלל צרי

ענף המטעים

ערב טוב וחג סוכות שמח!

סוכות הוא חג האסיף - תהליך איסוף הפרי מהמטע לאחר שנקטף. חג האסיף חל בתחילת הסתיו שסוף סוף הגיע, לשמחתנו, ומאפשר לנו לשבת בנעימים ולחגוג יחד (לפחות למי שלא בבידוד...).

בענף האבוקדו עברנו עונה חקלאית שופעת ומבורכת, עתירת יבול ומחירים גבוהים. תנאי השוק המצוינים שפגשו עונת שפע ביבול הובילו לשנת שיא בענף, עונה כזו שכל מנהל זוכר בערגה... האבוקדו ממשיך לבסס את מקומו כענף רווחי ביותר, ומטע שער הגולן ממשיך מסורת ארוכת שנים של גידול מטע מהטובים בעמק.

הרווחיות הגבוהה מאפשרת לנו לבצע כעת מהלכים במטע שישתלמו לנו בטווח הארוך, כמו נטיעות אינטנסיביות, הצערת המטע, שיפור פוריות הקרקע ועוד.

מצד אחד אנחנו יושבים כאן ומסכמים עונה חקלאית, אך מצד שני גידול חקלאי הוא מחזור שלא עוצר, והנה אנחנו כבר בתחילת קטיף האבוקדו של עונת 2021\22, שמסתמנת כעונת יבול טובה מאוד.

ולרגע אנחנו לא שוכחים את הדבר החשוב ביותר – להשאיר מספיק אבוקדו על העצים לליקוט של חברי הקיבוץ!

בתמרים – גדיד המגיהול של 2020 היה האחרון, ואנחנו בעיצומו של תהליך חיסול מטע זה. אף פעם לא קל לעקור עצים, אבל זה טבעה של החקלאות, ועל שטחי התמרים נמשיך להרחיב מטעים אחרים.

צוות המטע הוא צוות מנוסה שעובד שנים רבות ביחד. השילוב של צוות מצוין, ידע מקצועי מעולה שנרכש כל הזמן ורוח גבית מההנהלה הכלכלית מאפשר לנו להמשיך לפתח את הענף ואת החקלאות בשער הגולן כולה.

שתהיה לנו עונה טובה, וחג שמח!

מצוות המטעים שער הגולן,

בן רימר

תולדות ספרים

חזש על המצף

העולם הוא שמועה – ניר ברעם	חנות הספרים של האתמול – איימי מאירסון
קול הידיעה – דון מיגל רואיס	באהבתו אותה – חוה עציוני-הלוי
אחות הירח – לוסינדה ריילי	החדר שמול החומות – שפרה הורן
הבית ההולנדי – אן פאטצ'ר	האורחת המושלמת – אמה רוס
יומה של מיס פטיגרו – ויניפרד ווטסון	לילה אחד באוגוסט – ויקטוריה היסלופ
	עד מפתח – ליעד שהם

קריאה מהנה!
יעל קרני

שימו לב!

עודכן מחיר השימוש בדירת האירוח
בסיכום עם רכז המשק הוחלט על עדכון מחיר לילה בדירת האירוח של הקיבוץ,
שיעמוד על 70 שקל החל מתאריך 1.11.2021
הסיבה להעלאת הסכום עבור לילה בדירה,
היא הרצון לשפר את תחזוקת הדירה והציוד בה.
איה רוטבך

בכוחותינו

ברגע האחרון לפני סגירת העלון נודע ששרן **שוהם רות צליל** הייתה בין הפרמדיקים שבטיפול מיידי נכון הצילו את חי שני חיילי צה"ל מפקד פלגה וקשרו, שנפצעו קשה במבצע של יחידת דובדבן ללכידת אנשי חמאס בשומרון. כל הכבוד! גאים בך!

נפתחה שנת הלימודים תשפ"ב

שנת הלימודים בשער הגולן נפתחה כסדרה בגנים ובחינוך החברתי. אבל... מסורת היא מסורת, ויום לפני העלייה לכיתה א' הפיקו הורי הילדים והצוות טיול בטרקטור ועגלה מקושטת בקיבוץ ובשדות.

ילדי כיתה א' עד ח' לומדים בבית ספר "מול גלעד" ותלמידי ט' עד יב' ב"בית ירח". החינוך החברתי – כיוון, מרכז, מז"ח ונעורים נפתחו כסדרם, עם פעילות יומית אחרי הלימודים. ילדי החינוך החברתי ומדריכיהם ברכו את חברי הקיבוץ בשנת הגשמה ועשייה, שנה של אהבה, בריאות וללא בידודים.

לקראת ראש השנה אירחו בבתי הילדים בגיל הרך את **עפרה ויעקב שן**, שסיפרו לילדים סיפורים לראש השנה ועל החג הקיבוצי. יעקב הראה והשמיע לילדים מהו מנהג תקיעה בשופר.

המשתלה נפתחה מחדש

אחרי מספר שבועות של עבודות ניקיון, התקנת השקייה ושיפוץ - נפתחה מחדש המשתלה האהובה שלנו ביום שישי 3.8.21

צוות תפעול וניהול המשתלה ההוא: **נורית קצירי, לוי לשם ושירלי רות**. בבוקר הפתיחה הם קיבלו את עשרות החברות וגם כמה חברים שהגיעו להתחדש בעציץ או פרחי עונה לחג. המקום נקי, מטופח, מוסיקה ברקע, ולצוות תוכניות נוספות שהמקום יהיה מקום מפגש מהנה לכל הגילים. המשך ראוי ומכובד למפעלו של הגן המיתולוגי שלנו אליק אלון ז"ל, שהפעיל ותחזק את המשתלה במשך שנים רבות.

למרות הכול, חגגנו בגדול

המתח הורגש בחודש יולי. לוח השנה הראה כי כבר בסוף השבוע הראשון של ספטמבר ראש השנה. לכל אורך חודש אוגוסט התלבטו חברי צוות התרבות, צח"י, אילן אופיר רכז המשק ורמי יעקב המזכיר באיזה אופן לחגוג השנה את חגי תשרי. הזיכרון של שנת הקורונה הראשונה והסגרים ההדוקים שאפיינו אותה, בה לא חגגנו בקיבוץ אף חג בדרך המוכרת לנו כל השנים - עדיין טרי. היה ברור, שהשנה צריך לחזור למוכר, לשאוף לקיים חגים במשותף בכפוף להנחיות משרד הבריאות. צוות התרבות ומתנדבים שנרתמו להושיט יד כבר היו בעיצומן של ההכנות כשהתקבל הדיווח על תלמיד מאומת, שנסע בהסעה עם ילדי הכיתות הנמוכות מקיבוצנו, שנכנסו לבידוד ונבדקו. מאחר ובין המופיעים היו אמורים לעלות על הבמה ילדים רבים שנמצאו בבידוד הוחלט בדלית ברירה לחגוג את ראש השנה בהתאם לתוכנית החליפית שהונהגה בשנה שעברה - צילום מראש של מסכת החג המוכרת ושידורה בערב ראש השנה ובימים הבאים בערוץ המקומי שלנו.

וכך חגגנו את חגי תשרי תשפ"ב

ראש השנה - כאמור, לא חגגנו יחד במסיבה גדולה, ומסיבת החג צולמה מראש והוקרנה בווידיאו (וביוטיוב גם). במרכז היה הסרטון "השנה בקורונע". תודה רבה לצוות התרבות וליוצרי הסרט: גולי אורטל-עברי וחופית לסקה המפיקות, גדעון ברקני הצלם והעורך רמי קפלן (מורה לתקשורת ב"בית-ירח").

קיבוצנו תרם צנצנות דבש שחולקו לוותיקי עמק הירדן המשתתפים בפעילות עמותת "המייסדים". מכתב תודה מטעם העמותה לא איחר להגיע אל רמי יעקב. ובו נכתב: "תודה רבה לכם מכל הלב על תרומתכם למען ותיקי עמק הירדן, דבש מתוק וערב לחד לראש השנה תשפ"ב. מאחלים לכם שתראו ברכה בעמלכם בשמחה ובאושר".

את יום החג השני חגגו ילדים והורים בהעפת עפיפונים על דשא שבועות מול הרי גלעד. מי שרצה בא ולקח מהעפיפונים שחילו על מרפסת ביתם של הילה ושגיב. תחילה הרוח לא שיתפה פעולה אך לקראת השקיעה גם היא הגיעה, הילדים רצו והורים ובני המשפחה צעקו ועודדו. חגיגה תודה למארגנים

יום כיפור - גם ערב ה"הקדשה" נערך תחת מגבלות הקורונה, הוקלט מראש ושודר לחברים. תודה לעפרה ויעקב היוזמים ומזמינים את האנשים וליהודה שריג שצילם. ועם כל המגבלות בבית הכנסת שלנו התקיימו תפילות מערב החג ועד צאתו.

סוכות - שינוי תוכניות ראש השנה הייתה רק ההפתעה הראשונה. מספר ימים לפני חג סוכות, בעיצומן של הכנות וחזרות על הדשא, התגלה מאומת נוסף – ילד מהקיבוץ. הגילוי גרר עימו בידודים של ילדים ומבוגרים וחשש מהתקהלות בערב החג, המושך אליו מדי שנה בני משפחה רבים גם מבחוץ. לכן התקבלה החלטה לדחות את חגיגת מסכת החג על הבמה המרכזית ולקיימה מספר ימים מאוחר יותר, כדי שהמבודדים שבינתיים כבר ייבדקו ויקבלו תשובה יוכלו להשתתף. ואכן במוצאי שבת 25.9 נערך קפה דשא חגיגי ומיד אחריו מסיבת חג הסוכות על הבמה, בהשתתפות ילדים ומבוגרים רבים.

תודה רבה לצוות התרבות ולכל היוזמים והמארגנים. ועד אז היו סרט לכל משפחה, פיקניק בבריכה, עיר אוהלים וקינחנו בערב החג השני בקפה דשא, בירה ושירת שירי סוכות וסתיו במרפסת המועדון. (פרטים בתוך העלון).

הסתיו כבר כאן

ביום רביעי 22.9.20 התחיל הסתיו באופן רשמי. גם החצבים הפורחים בחצר מעידים על כך כמו גם הימים המתקצרים ומזג האוויר שפחות מכביד.

